

RADA MIEJSKA ŁOMŻY

W załączeniu przedkładam Informację na temat realizacji Planu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla miasta Łomża, przyjętego uchwałą Nr 209/XXXI/04 z dnia 26 maja 2004 roku. Wnoszę o przyjęcie powyższych materiałów do wiadomości.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach *gospodarka odpadami - to zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad tymi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów.* Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi należą do **obowiązkowych zadań własnych gmin** (art. 16a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach).

Uwzględniając powyższe zapisy ustawy o odpadach gmina odpowiedzialna jest za gospodarkę odpadami komunalnymi na swoim terenie poprzez:

1. zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich odpadów komunalnych;
2. zapewnienie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych tak, aby było możliwe:
 - ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;
 - wydzielenie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych;
 - osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych;
3. zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców;
4. zapewnienie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska.

W 2004 roku ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej sporządzony został Program ochrony środowiska miasta Łomży. Integralną częścią programu jest Plan gospodarki odpadami w mieście, który określa m.in.:

- aktualny stan i prognozę zmian gospodarki odpadami,
- rodzaj, zakres i harmonogram niezbędnych działań proekologiczny w zakresie unieszkodliwiania i zagospodarowania,
- instrumenty finansowe służące realizacji powyższych celów i system monitoringu.

W czerwcu 2007 roku zostało sporządzone sprawozdanie z Planu Gospodarki Odpadami Komunalnymi. Sprawozdanie to określiło stopień realizacji przyjętego planu oraz aktualny stan gospodarki odpadami dla Miasta Łomża.

Plan gospodarki odpadami dla miasta Łomża wyznaczył następujące cele na lata 2004-2006, które miały zostać zrealizowane przez gminę:

1. deponowanie na składowisku nie więcej niż 78 % wytworzonych odpadów komunalnych,
2. rozwój selektywnej zbiórki odpadów,
3. skierowanie w roku 2007 na składowisko do 82 % (wagowo) całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995),
4. osiągnięcie w roku 2006 zakładanych limitów odzysku recyklingu odpadów opakowaniowych:
 - opakowania z papieru i tektury – 45 %

- opakowania ze szkła - 35 %
 - opakowania z tworzyw sztucznych – 22 %
 - opakowania metalowe – 35 %
 - opakowania wielomateriałowe – 20 %
5. osiągnięcie w roku 2006 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
- odpady wielkogabarytowe – 26 %
 - odpady budowlane – 20 %
 - odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych) – 25 %

Na podstawie zebranych informacji oraz analiz wskaźników dokonanych w Sprawozdaniu Gospodarki Odpadami Komunalnymi należy stwierdzić, że plan gospodarki odpadami realizowany jest niestety tylko częściowo. Duża część przytoczonych celów nie została spełniona. Rozwój selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych czy edukacja ekologiczna są niewystarczające. Nie został rozwiązany również problem odpadów ulegających biodegradacji, które nadal trafiają na składowisko odpadów komunalnych w Miastkowie.

Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak środków finansowych na realizację zadań wyznaczonych w Planie gospodarki odpadami dla miasta Łomża. Jednocześnie wpływ na to ma ogrom zadań związanych z gospodarowaniem odpadami nałożonych na gminę przez obowiązujące w Polsce prawo.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz określone w ustawie wysokie poziomy odzysku odpadów opakowaniowych, biodegradowalnych, wielkogabarytowych, niebezpiecznych i budowlanych zachodzi potrzeba stworzenia:

- systemu selektywnego zbierania odpadów umożliwiającego maksymalne wyłączenie określonych strumieni odpadów z odpadów komunalnych,
- niezbędnej infrastruktury technicznej odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów zapewniającej maksymalny stopień ich zagospodarowania.

W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi pierwszoplanowym działaniem zmierzającym do poprawy sytuacji jest minimalizacja powstawania odpadów. Działania mające na celu zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów prowadzi się poprzez:

- podnoszenie świadomości społecznej, w wyniku prowadzenia akcji edukacyjno-informacyjnych – aktualnie przy Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej funkcjonuje Łomżyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej, w którym prowadzone są zajęcia dla szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- wspieranie i dofinansowywanie inicjatyw z zakresu edukacji ekologicznej – z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska,
- stosowanie zniżek w przypadku odpowiedniej segregacji odpadów opakowaniowych.

Ustalone uchwałą Nr 114/XXI/07 z dnia 30 października 2007 Rady Miejskiej Łomży stawki stanowią górną granicę opłat za usługi odbierania odpadów komunalnych, w związku z czym nie ograniczają działania wolnego rynku. Jeżeli natomiast odpady są zbierane w sposób selektywny stosuje się bonifikatę do 20% opłaty określonej uchwałą.

Ponadto w minionych latach w mieście wdrażany jest system selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych. MPGKiM oraz firmy świadczące usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych obowiązane są decyzjami Prezydenta do realizacji zbiórki z uwzględnieniem selekcji i segregacji surowców wtórnych i przekazywania ich do dalszego zagospodarowania. Aktualnie działania te ukierunkowane są głównie na zbiórkę odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych, makulatury i szkła. W rejonie zabudowy

wielorodzinnej zbieranie odbywa się metodą „segregacji u źródła” z podziałem na poszczególne ich rodzaje, natomiast w zabudowie jednorodzinnej do zbierania wyselekcjonowanych odpadów służą worki foliowe rozwożone do posesji.

MPGKiM w najbardziej uczęszczanych miejscach miasta oraz placówkach oświatowych prowadzi tzw. system uzupełniający, który zakłada zbieranie szkła, makulatury, tworzyw sztucznych. Zakład prowadzi również zbiórkę (w pojemniki) zużytych baterii w 35 punktach miasta, są to głównie szkoły i sklepy oraz przeterminowanych leków na terenie miasta, są to głównie apteki i przychodnie lekarskie. Ze szkół zbierane są również odpady niebezpieczne

Ponadto Prezydent Miasta Łomża podpisał Porozumienie z organizacją odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ProEko w ramach którego za bazie MPGKiM urządzono punkt zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego dla mieszkańców miasta. W 2007 roku od momentu rozpoczęcia akcji zbierania na terenie miasta Łomży, w Autoryzowanych Punktach Zbierania zebrano 2 249 kg zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Pełna realizacja Planu Gospodarki Odpadami wymaga jednak budowy Zakładu Przetwarzania i Zagospodarowywania Odpadów. Zgodnie z zapisami w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego miasto Łomża ujęte zostało jako miejsce lokalizacji instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Miasto posiada odpowiednią lokalizację oraz niezbędną dokumentację techniczną do powstania Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów.

Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi nałożone na gminy obejmują wiele zagadnień i są trudne do zrealizowania ze środków Miasta. Wysokie koszty inwestycyjne instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, brak możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz trudności lokalizacyjne wskazują na potrzebę podejmowania działań wspólnie z innymi gminami w ramach porozumień.

Rozumiejąc konieczność spełnienia aktualnych wymagań prawnych w zakresie gospodarowania odpadami i zapewnienia standardów obowiązujących po wejściu Polski do Unii Europejskiej Prezydent Miasta podejmuje wielorakie działania w kierunku rozwoju systemu zagospodarowania odpadów komunalnych.

W ubiegłym roku Prezydent Miasta Łomża podpisał Porozumienia z Burmistrzami, Wójtami gmin powiatu łomżyńskiego, kolneńskiego i grajewskiego w sprawie stworzenia wspólnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym budowy Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów. Gmina wiodącą we wspólnej realizacji Projektu i późniejszej eksploatacji Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów jest Miasto Łomża.

Stworzenie ponadgminnego systemu gospodarki odpadami dla miasta Łomża oraz gmin powiatu łomżyńskiego i kolneńskiego daje możliwości stworzenia racjonalnego i kompleksowego systemu zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych dla 161 208 mieszkańców. Taka liczebność aglomeracji daje możliwość pozyskania pomocy finansowej na zaplanowaną inwestycję z unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach konkursu lub ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego - na tej samej zasadzie. W obu przypadkach warunkiem uzyskania dofinansowania jest obsługa przez zakład min. 150 tys. mieszkańców. Jest to warunek zapisany w krajowym planie gospodarki odpadami i z tego powodu obowiązuje również przy rozdzielaniu środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska.

Ze względu na koszty przedsięwzięcia, które dla systemu obejmującego gminy powiatu łomżyńskiego i kolneńskiego oraz Łomżę i gminę Szczuczyn szacowane są na 25 do 50 mln. złotych, zależnie od wariantu systemu, warto podjąć wysiłki dla pozyskania środków

zewnętrznych. Niezależnie od tego planowane jest wykonanie samodzielnie przez Miasto pierwszego etapu budowy zakładu. Etap ten będzie obejmował budowę nowej niecki składowiska, budowę sortowni i podstawowe wyposażenie (waga itp.). Samodzielne rozpoczęcie inwestycji przez Miasto nie koliduje z planami pozyskania środków zewnętrznych, ponieważ koszty ponoszone od początku roku 2007 będą kosztami kwalifikowanymi.

Aktualnie Miasto Łomża jest na etapie sporządzania studium wykonalności inwestycji będącej częścią stworzonej analizy techniczno - ekonomicznej systemów gospodarki odpadami komunalnymi dla tworzonego Łomżyńskiego Rejonu Funkcjonalnego Gospodarki Odpadami. Opracowanie powyższych dokumentów zlecono firmie ABRYŚ Technika Sp. z o.o. z Poznania. Dokumenty te są niezbędne do złożenia wniosków o dofinansowanie. Zakłada się formę organizacyjną zakładu jako spółkę prawa handlowego, w której udziały miałyby wszystkie gminy biorące udział w realizacji systemu gospodarowania odpadami. Stworzenie Łomżyńskiego Rejonu Funkcjonalnego Gospodarki Odpadami obniży koszty eksploatacyjne, w nieznacznym stopniu wpływając na koszty ponoszone przez mieszkańców oraz pozwoli na osiągnięcie nałożonych limitów zmniejszenia masy odpadów komunalnych kierowanych na składowiska odpadów.

Jeżeli nie uda się pozyskać środków zewnętrznych na budowę systemu, pozostanie jedynie możliwość budowy zakładu we własnym zakresie. Wówczas zakład stanowiłby własność miasta Łomża i przyjmowałby odpady od zainteresowanych gmin na zasadach czysto komercyjnych.

Obowiązujące przepisy prawa nakładają na samorzady wszystkich szczebli administracyjnych wymóg nie rzadziej niż co 4 lata aktualizacji Planów Gospodarki odpadami. Stąd w roku bieżącym wynika konieczność ich aktualizacji. Aktualnie zbierane są oferty od firm na opracowanie Planu Gospodarki Odpadami na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2019.